

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Företagens utgifter för it

Ämnesområde

Näringsverksamhet

Statistikområde

Näringslivets investeringar

Produktkod

NV0802

Referenstid

2019

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
E-post	it-statistik@scb.se
Telefon	010 - 479 50 00

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	4
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	5
2.3.1	Urvalsförfarande.....	5
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	5
2.4	Insamlingsförfarande.....	5
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	5
2.4.2	Mätning.....	6
2.4.3	Bortfallsuppföljning.....	6
2.5	Bearbetningar.....	7
2.6	Granskning.....	8
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	8
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden.....	8
2.6.3	Granskning av makrodata.....	9
2.6.4	Granskning av redovisning	9
2.7	Skattningsförfarande	9
2.7.1	Principer och antaganden	9
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	10
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	11
2.7.4	Röjandekontroll	11
3	Genomförande	11
3.1	Kvantitativ information.....	11
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	13
4	Bilagor.....	10
4.1	Introduktionsbrev.....	10
4.2	Frågeformulär.....	12

1 Statistikens sammanhang

Statistiken syftar till att belysa utgifter och investeringar i hård- och mjukvara inom företagssektorn samt den arbetsinsats som används för utveckling av programvara. Undersökningen beskriver nivåer och utveckling av detta över tid.

Statistiken används huvudsakligen av avdelningen för nationalräkenskaper på SCB som använder uppgifterna vid beräkningen av BNP. Vidare används statistiken för att departement, myndigheter, och Svenskt näringsliv bättre ska kunna följa och främja IT-utvecklingen. Tillsammans med andra undersökningar ska *Företagens utgifter för IT* ge en bild av näringslivets immateriella investeringar. Undersökningen är finansierad av SCB:s ordinarie ramanslag.

Under årets undersökning har två frågor rörande Artificiell Intelligens lagts till. Detta med anledning av ett regeringsuppdrag tillägnat SCB från Infrastrukturdepartementet, Dnr I2019/01964/D¹. Statistiken kommer inte att publiceras på produkthemsidan för *Företagens utgifter för IT* utan kommer att inkluderas i en separat rapport som publiceras den 25:e november 2020 samt publiceras på produkthemsidan för forskning och utveckling i Sverige, scb.se/UF0301.

I detta dokument beskrivs översiktligt design och genomförande av *Företagens utgifter för IT*. Dokumentet kompletterar kvalitetsdeklarationen för *Företagens utgifter för IT* som finns tillgänglig på www.scb.se/NV0802 under rubriken Dokumentation.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Målstorheter är totalsummor i miljoner kronor i löpande priser för utgifter och investeringar för datautrustning, telekommunikationsutrustning och mjukvara. Även utgifter för (finansiell och operationell) leasing av data-, och teleutrustning, utgifter för (interna och externa) köp av it- tjänster samt utveckling av mjukvara räknat som antal årsverken ingår som målstorheter.

Målstorheter för frågorna rörande artificiell intelligens är andelen av totala utgifter och investeringar för data-, telekom- och

¹ <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2019/08/uppdrag-att-kartlagga-anvandningen-av-artificiell-intelligens-respektive-analys-av-stora-datamangder-i-sverige>

mjukvaruutrustning som avser AI. Även andelen av totala utgifter för externa och interna IT tjänster som avser AI.

Målstorheterna är uppdelade efter redovisningsgrupperna; storleksklass, näringsgren och region. Statistiken beskriver även utvecklingen över tid.

2.2 Ramförfarande

SCB:s företagsdatabas (FDB) ligger till grund för att skapa ramen för undersökningen. För framställning av ramen används SCB:s system för samordnad urvalsdragning (SAMU).

Ramen som används är från november det aktuella referensåret vilket bedöms ha bäst täckning avseende undersökningens referensperiod. Ramen utgörs av de företagsenheter (FE) som tillhör målpopulationen i termer av näringsgrenstillhörighet och storlek (antal anställda).

Ramen består således av företagsenheter som tillhör SNI2007 05-09, 10-33, 35-39, 41-43, 45-47, 49-53, 55-56, 58-63, 62, 64.19, 64.92, 65.1, 65.2, 68, 69-82, 90-93, 95.1 samt IKT-sektorn som definieras enligt 26.1-26.4, 26.8, 46.5, 58.2, 61-62, 63.1, 95.1. Ytterligare krav för inklusion i ramen är att företagsenheten har tio eller fler anställda. Företagsenheterna ska även vara registrerade som aktiva i FDB vid urvalstillfället, det vill säga i november året innan utskick, samt ha adress i Sverige. Företagsenheter som inte uppfyller dessa kriterier ingår således inte i ramen.

Observationsobjekt i undersökningen är företagsenheter. Varje enhet ska svara för de utgifter och/ eller investeringar som tillhör den egna verksamheten i Sverige.

En FE består av en eller fler juridiska enheter (JE) och ska enligt definition uppfylla två kriterier: 1) vara beslutsmässig under utövandet av sin huvudsakliga funktion och 2) ha fullständiga räkenskaper (se MIS 2014:11). Enhetstyperna FE skapas centralt på SCB och registreras i SCB:s Företagsdatabas (FDB).

I de flesta fall motsvarar en juridisk enhet (JE) en FE och uppgiftskällan är den juridiska enheten (JE). Det förekommer dock ett antal så kallade sammansatta företagsenheter, som utgörs av flera olika juridiska enheter (JE). För dessa utgör de JE som utpekats som huvudenhet inom respektive företagsenhet uppgiftskällan. Utöver de relativt få fall av sammansatta enheter bedöms observationsobjekten överensstämma väl med uppgiftskällan. Information om kontaktvägarna till uppgiftskällorna hämtas från FDB.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Undersökningen är en årlig urvalsundersökning. Den totala urvalsstorleken i undersökningen avseende 2019 är 4583 företagsenheter. Urvalet är ett direkturval vilket innebär att det dras i ett steg. Undersökningen är till viss del en urvalsundersökning och till viss del en totalundersökning. Stratifierat obundet slumpmässigt urval (OSU) tillämpas för samtliga företagsenheter med färre än 200 anställda. Företagsenheter med 200 anställda eller fler totalundersöks och har därmed en inklusionssannolikhet lika med ett. Företagsenheter med färre än tio anställda ingår inte i ramen och har därmed inte en positiv inklusionssannolikhet. Deras bidrag till skattningsarna bedöms vara marginella och uppskattas således till noll och redovisas inte i statistiken. Urvalsramen delas in i strata efter näringsgren och storleksklass. Antal företag i respektive stratum bestäms enligt Neyman-allokering.

För att erhålla positiv urvalssamordning över tid används SAMU-systemet. Syftet med att använda samordnade urval är att erhålla jämförbar statistik, hög precision på estimaten vid jämförelse över tiden samt att sprida uppgiftslämnarbördan mellan företag. Mekanismen i SAMU medför att ett företag som kommit med i urvalet normalt medverkar i undersökningen under en femårsperiod. För en fullständig beskrivning av upplägget i SAMU, se rapporten "SAMU: The system for co-ordination of samples from the Business Register at Statistics Sweden"². Urvalet är även positivt samordnat med undersökningarna *IT- användning i företag* och *Innovationsverksamhet i Sverige* för att öka jämförbarheten mellan de tre undersökningarna.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Företagsenheter med färre än tio anställda ingår inte i ramen och har därmed inte en positiv sannolikhet att ingå i urvalet.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Undersökningen genomförs genom direktinsamling i huvudsak som ett webbaserat frågeformulär i SIV (SCB:s webbinsamlingsverktyg). För respondenter som föredrar att svara på pappersenkät skickas en sådan ut.

²<https://www.scb.se/contentassets/7c4edb581f8745e3a081e1ba9b332eb4/rd-report-1992-18-green.pdf>

Ett introduktionsbrev med inloggningsuppgifter skickas ut i mars för att kunna besvara enkäten via det webbaserade frågeformuläret. Brevet är adresserat till ekonomiansvariga på företagen alternativt till den kontaktperson som besvarat föregående års insamling.

Om svar inte inkommit innan sista svarsdag, som i detta års undersökning var 27 mars skickas därefter tre skriftliga påminnelser ut till de företag som inte har svarat. Därefter utförs påminnelsearbete via telefon och/eller mail. Vid behov sker även viss komplettering av svar via telefon och/eller mail.

Med anledning av Coronapandemin har anstånd beviljats mer frekvent. Detta för att underlätta för uppgiftslämnaren.

2.4.2 Mätning

Frågeformuläret anpassas till SCB:s webbaserade insamlingsverktyg, se bilaga 2 för fullständig enkät. För att underlätta för företagen finns definitioner av begreppen, flera exempel på vilka varor som avses i frågeformuläret samt, sedan undersökningen avseende år 2015, BAS-kontohänvisningar, tillsammans med instruktioner för hur värdena ska hämtas från dessa.

Kontaktar företaget SCB per telefon kan de få ytterligare hjälp med att särskilja vilka utgifter som ska inkluderas samt hur dessa ska klassificeras i frågeformuläret.

Frågeformuleringar och förklaringstexter är identiska i frågeformulär respektive pappersenkäten. De respondenter som lämnar vissa svarsfält tomma uppmanas ange ett belopp men har ändå möjlighet att lämna fältet tomt. I pappersenkäten finns inga kontroller alls.

För att underlätta för uppgiftslämnare har kontroller inkluderats i webbaserade frågeformuläret. Kontrollerna aktiveras om svaren till exempel skiljer sig från tidigare år men även i de fall då uppgiftslämnaren har missat att fylla i någon obligatorisk fråga.

Detaljerat innehållet i statistiken beskrivs i SCB:s mikrodataregister (MetaPlus) samt i Kvalitetsdeklarationen på undersökningens webbplats: www.scb.se/NV0802

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Det viktigaste systematiska arbetet som görs för att förhindra både objekts- och partiellt bortfall är att förenkla för uppgiftslämnaren. Metoderna för bortfallshantering är dels fasta del adaptiva. Den adaptiva bortfallshanteringen består av exempelvis kontroller och filter. Vidare följs specifika observationsobjekt upp eftersom ett fåtal observationsobjekt kan stå för en stor andel av de totala skattningarna. Den adaptiva delen är nära knuten till

granskningsförfarande, se avsnitt 2.6. Den fasta bortfallshandlingen består främst av så kallad viktmodifiering vilket innebär att: De företag som inte ingår i urvalet alternativt de som ingår i urvalet men inte svarat antas vid skattning kunna representeras av de svarande i samma stratum. För urvalsundersökta strata samt strata där bortfall förekommer representerar företagen som svarat andra företag utöver sig själv.

Den oviktade svarsfrekvensen bland företagsenheter i denna undersökning är 84,3 procent, vilket innebär att objektsbortfallet är 15,7 procent. Detta är beräknat genom antal svarande delat med antal företagsenheter i urvalet, exklusive övertäckning.

2.5 Bearbetningar

Kodning och imputering för partiellt bortfall genomförs inte. Däremot förekommer imputering i form av korrigerings av uppenbara enhetsfel, se avsnitt 2.6.

Under årets undersökning förekom imputering av objektsbortfall. Uppgifterna imputerades med föregående års värde justerat enligt 2019 års prisnivå för att ta bort eventuella priseffekter. För fastprisberäkning används BNP-deflatoren enligt:

$$Deflator = \frac{Nominell\ BNP}{Fastprisjusterad\ BNP}$$

Den deflator som används är baserad på bruttonationalprodukten i fasta och löpande priser³ och ser ut på följande sätt:

Tabell 1. Deflator för fastprisberäkning, basår 2019

År	2018	2019
Deflator	1,02701	1

Deflatoren som används är ett så kallat implicitprisindex med basår 2019. Serien tas fram genom att BNP angett i fasta priser divideras med värdet angett i löpande priser. Fastprisberäkning till 2019 års prisnivå sker genom att beloppet i löpande priser för år t multipliceras med deflatoren för år t.

Antal årsverken för utveckling av mjukvara som har karaktär av investering, för annans räkning respektive underhåll härleds som totalt antal årsverken för mjukvara gånger den andel för respektive

³ Källa: Deflatoren är framtagen från [Konjunkturinstitutets data](#), beräkningar av SCB. Data nedladdad den 21 september 2020.

typ av utveckling som uppgiftslämnaren angett. Utifrån denna härledda variabel skattas både antal och andel för respektive redovisningsgrupp.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

Uppgifterna som företag lämnar in via det webbaserade frågeformuläret kontrolleras i samband med att dessa fylls i. Som nämns i avsnitt 2.4.3 inkluderas inbyggda kontroller i webbaserade frågeformulär som b.l.a. kontrollerar logiska samband och rimligheten i svaren. Exempel på kontroller är om uppgiftslämnaren har missat att fylla i någon obligatorisk fråga eller om uppgifterna skiljer sig väsentligt från tidigare år. Vid saknad uppgift eller orimligt svar ombeds uppgiftslämnaren att lämna en kommentar. Tanken med kontrollerna är att uppgiftslämnaren redan vid inlämningstillfället ska göras uppmärksam på om de lämnade värdena avviker från vad som kan förväntas och därmed kunna rätta eventuella fel innan frågeformuläret skickas in.

Uppgifterna har även granskats utifrån hur svaren på de olika frågorna hänger ihop logiskt. Vid ologiska svar eller bortfall på viktiga frågor har företagen återkontaktats för att ges möjlighet att komplettera de i frågeformuläret angivna svaren.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Inför varje ny produktionsomgång sammanställs de erfarenheter som uppkommit under föregående insamlingsomgång samt granskningen av mikrodata. Vid behov justeras både de manuella och maskinella kontrollerna för att höja kvaliteten på både de administrativa och det insamlade uppgifterna. Mikrogranskning genomförs genom att vissa kontroller görs maskinellt av t ex extremt höga värden och ologiska värden. De företag med värden som faller ut på kontrollerna återkontaktas. Om det är möjligt kan uppenbart felaktiga uppgifter revideras utan kontakt med uppgiftslämnaren.

De viktigaste kontroller som implementerats är:

- Kontroll om utgifter är större än företagets totala omsättning.
- Kontroll om antal årsveken för programvaruutveckling är större än antal anställda.
- Kontroll om årets lämnade uppgift om utgifter är betydligt större eller mindre jämfört med föregående år.
- Kontroller om årets lämnade uppgifter om investeringar är betydligt större eller mindre jämfört med föregående år.

- Kontroll om finansiell leasing = operationell leasing.
- Fördelningen av årsverken per karaktär summerar till 100%.
- Kontroll om företaget har lämnat en kommentar.
- Kontroll om ett svarsfält lämnats tomt.

Ingående uppgifter och slutgiltiga uppgifter granskas mot historiska och varandra för att minimera osäkerheter. Ingen samgranskning med andra undersökningar görs.

2.6.3 Granskning av makrodata

Inför publicering görs en makrogranskning på aggregerad nivå. Makrogranskningen går ut på att analysera resultat på branschnivå för referensåret och jämföra dessa med i första hand resultat från närmast föregående årgång men också i ett lite längre tidsperspektiv. Vid behov återkontakts företag även i samband med denna granskning. Resultatet granskas på flera nivåer. Ingen samgranskning med andra undersökningar sker på makronivå.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar av materialet efter laddning i SCB:s webbpubliceringsverktyg och efter laddning i Statistikdatabasen.

SCB kontrollerar att alla tabeller och diagram finns med och att ingen av dem är tom eller innehåller obegripliga värden, till exempel interna koder. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta. SCB kontrollerar även att överensstämmelse råder där samma siffervärde eller text används på flera ställen.

2.7 Skattningsförfarande

För samtliga variabler skattas summor, delsummor och totaler, och i vissa fall skattas andelar efter bransch eller storleksklass (ej skärning). För samtliga mått beräknas och redovisas 95 % konfidensintervall.

2.7.1 Principer och antaganden

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval (OSU) dras, och Horvitz-Thompson-estimatorn används för skattning av totaler. Syftet är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. För varje svarande företag (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Vikten kallas även för uppräkningsstal. Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektbortfall och täckningsfel.

Vikterna för objekt k i denna undersökning kan beskrivas med formeln:

$$W_k = \frac{N_h}{n_h} * \frac{n_h}{m_h} = \frac{N_h}{m_h}$$

där

- W_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k
- N_h = antal objekt i urvalsramen i stratum h
- n_h = antal objekt i urvalet i stratum h
- m_h = antal objekt som svarat i stratum h

Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl. Därmed anses att över- och undertäckningen är försumbar.

De konfidensintervall som redovisas avser endast urvalsfelet, vilket innebär att eventuella skevheter till följd av täcknings- eller mätfel inte beaktas. Dessutom antas att bortfallet inte skiljer sig från de svarande gällande undersökningsvariablerna, dvs. att inga skevheter uppkommer i skattningarna till följd av bortfallet.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

För att skatta variablernas storlek i hela populationen tillämpas rak uppräknings inom strata, vilket innebär att objektens variabelvärden multipliceras med vikterna.

För beräkning av skattningen av totaler används följande formel:

$$\hat{t}_z = \sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} z_k$$

Där:

\hat{t}_z = skattningen av totalen av variabeln z

H = antalet strata

N_h = antalet i populationen i stratum h

m_h = antalet svarande i stratum h och

$\sum_{r_h} z_k$ = summan av svaren på variabeln z inom stratum h .

Andelen $a = \frac{t_z}{t_y}$ skattas som $\hat{a} = \frac{\hat{t}_z}{\hat{t}_y}$, där \hat{t}_y och \hat{t}_z skattas enligt formeln ovan.

Vikterna $\left(\frac{N_h}{m_h}\right)$ kompenserar för objektsbortfallet men inte för det partiella bortfallet. Ingen imputering görs för partiellt bortfall, vilket innebär att partiellt bortfall hanteras som 0 i skattningarna. Detta innebär att resultaten med stor sannolikhet underskattas, eftersom det troligen förekommer att företag missar att fylla i vissa IT-relaterade utgifter som de haft.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Variansen för punktskattningen \hat{t}_z skattas med formeln

$$\hat{V}(\hat{t}_z) = \sum_{h=1}^H \frac{N_h^2}{m_h} \left(1 - \frac{m_h}{N_h}\right) \frac{1}{m_h - 1} \left[\sum_{r_h} z_k^2 - \frac{(\sum_{r_h} z_k)^2}{m_h} \right]$$

Urvalosäkerheten redovisas som 95-procentigt konfidensintervall dvs $\pm 1,96 * \sqrt{\hat{V}(\hat{t}_z)}$

Övriga bidrag till osäkerheten har inte kvantifierats.

2.7.4 Röjandekontroll

För att skydda företagens uppgifter i statistiken görs en så kallad röjandekontroll. Röjandekontrollen säkerställer att de uppgifter som företagen lämnat inte kan röjas varken direkt eller indirekt. Som riskmått tillämpas p% -regeln, vilket innebär att det utifrån de publicerade skattningarna inte får vara möjligt att härleda ett specifikt objekts bidrag med större noggrannhet än p procent. Tabellerna skyddas genom undertryckning, vilket innebär att skattningar med röjanderisk inte redovisas. Sekundär undertryckning av ytterligare skattningar görs för att det inte ska vara möjligt att härleda de värden som måste skyddas.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Rampopulation: 39 048 företag.

Total urvalsstorlek: 4 583 företag.

2020-09-30

Tabellerna nedan visar antal företag i rampopulation samt antal utvalda företag fördelat efter näringsgren samt efter storleksklass.

Tabell 2. Urval och inflöde fördelat efter näringsgren

Näringsgren	Ram	Antal utvalda företag	Inkomna inklusive övertäckning	
			Antal	Andel, %
Gruvor och mineralutvinning (SNI 05-09)	49	25	22	88,00
Tillverkningsindustri (SNI 10-33)	6 070	572	492	86,01
Energi och återvinning (SNI 35-39)	474	113	109	96,46
Byggverksamhet (SNI 41-43)	6 643	579	491	84,80
Handel; serviceverkstäder för motorfordon (SNI 45-47)	8 068	579	500	86,36
Transport- och magasineringsföretag (SNI 49-53)	2 863	475	396	83,37
Hotell och restauranger (SNI 55-56)	3 647	484	358	73,97
Informations- och kommunikationsföretag (SNI 58-63)	934	205	167	81,46
Dataprogrammering, datakonsultverksamhet (SNI 62)	1 680	229	195	85,15
Finans- och försäkringsverksamhet (SNI 64-66)	405	135	122	90,37
Fastighetsverksamhet (SNI 68)	1 002	258	225	87,21
Andra tjänsteföretag (SNI 69-82)	6 680	827	707	85,49
Kultur, nöje och fritid (SNI 90-93)	512	81	69	85,19
Reparation av datorer och kommunikationsutrustning (SNI 95.1)	21	21	10	47,62
IKT-sektorn (26.1-26.4, 26.8, 46.5, 58.2, 61-62, 63.1, 95.1)	2 797	474	389	82,07
Totalt	39 048	4 583	3 863	84,29

Storleksklasser identifieras enligt:

Storleksklass 0: 10-19 anställda

Storleksklass 1: 20-49 anställda

Storleksklass 2: 50-99 anställda

Storleksklass 3: 100-199 anställda

Storleksklass 4: 200-499 anställda

Storleksklass 5: 500- anställda

Tabell 3. Rampopulation, urval och inflöde efter storleksgrupp

Storleksklass	Ram	Urval	Inkomna svar inklusive övertäckning	
			Antal	Andel, %
0	20 309	799	608	76,10
1	12 060	921	757	82,19
2	3 588	616	513	83,28
3	1 702	858	740	86,25
4	872	872	770	88,30
5	517	517	475	91,88
Totalt	39 048	4 583	3 863	84,29

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser från undersökningsdesignen har gjorts.

4 Bilagor

4.1 Introduktionsbrev

Undrar du över något?
 Kontakta oss gärna!
 Frågor om att lämna uppgifter
 Telefon: 010-479 60 65
 Mejl: itutgifter@sob.se
 www.scb.se/itutgifter

Öppettider
 Måndag-fredag: 8.00 – 16.30

Resultat
 www.scb.se/nv0802

SCB beskriver Sverige
 Statistikmyndigheten SCB förser
 samhället med statistik för besluts-
 fattande, debatt och forskning. Vi gör
 det på uppdrag av regeringen, myndig-
 heter, forskare och näringsliv. Vår
 statistik bidrar till en faktabaserad
 samhällsdebatt och väl underbyggda
 beslut.

Företagens utgifter för it 2019

Ni får det här brevet eftersom ert företag har kommit med i urvalet för undersökningen Företagens utgifter för it 2019.

Statistiska centralbyrån (SCB) har fått i uppgift av riksdag och regering att beskriva näringsverksamheten i Sverige och resultatet av den här undersökningen är en del av den beskrivningen.

Alla företag som får detta brev är en del av undersökningen och alla svar är viktiga för undersökningens kvalitet. Även de företag som inte haft några utgifter för it ska svara.

Det är obligatoriskt att delta

Ert företag är enligt lag skyldigt att lämna uppgifter till den här undersökningen, se nästa sida.

Om SCB inte får in uppgifterna kan företaget föreläggas med vite, vilket innebär att företaget riskerar att behöva betala ett visst belopp. Observera att skyldigheten att lämna uppgifterna ändå finns kvar. Har ni några frågor om uppgiftslämnandet? Kontakta oss så hjälper vi er!

Lämna uppgifterna senast den 27 mars 2020

Uppgifterna ska avse organisationsnummer: **PeOrgNr**

Gå in på www.scb.se/itutgifter för att lämna de efterfrågade uppgifterna. Era inloggningsuppgifter är:

Användarnamn:	CU_BKSUSERNAME
Lösenord:	CU_BKSPASSWORD

Här finns inloggning och all information som ni behöver för att lämna uppgifterna, inklusive information på engelska.

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan.

Stort tack för er medverkan!

Med vänlig hälsning

Joakim Stymne
 Generaldirektör, SCB

Vem använder svaren och hur?

Resultatet från undersökningen används bl.a. som policyunderlag av departement och myndigheter, för att studera företagens produktivitet utveckling samt för att beräkna bruttonationalprodukten (BNP).

Lämnade uppgifter sambearbetas med uppgifter i SCB:s olika register t.ex. uppgifter om innovationer, anställda, ägarförhållanden och andra ekonomiska uppgifter.

Förutom vid SCB kan uppgifterna som hör till undersökningen komma att användas av forskare och andra som tar fram statistik. Sådan forskning och statistikverksamhet omfattas också av statistiksekretess (se nedan).

Varför måste vi delta?

Det är obligatoriskt att delta eftersom uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Regler om uppgiftsskyldigheten finns även i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken och SCB:s föreskrifter (SCB-FS 2020:3).

Samråd

Samråd har skett Näringslivets Regelnämnd (NNR).

Hur skyddas de lämnade svaren?

Uppgifterna som ni lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). När uppgifterna redovisas kommer inga enskilda företag att kunna identifieras.

Det kommer inte att framgå vad just ert företag har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Regler för personuppgiftsbehandling finns i EU:s dataskyddsförordning samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Därutöver finns även regler i lagen (2018:218) om kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Mer information om hur SCB behandlar dina personuppgifter hittar du på www.scb.se/personuppgifter

Hur behandlar SCB personuppgifter?

För att underlätta eventuella återkontakter med företaget sparar vi uppgiften om vem hos er som är kontaktperson för undersökningen. Uppgifter om kontaktpersoner lämnas aldrig vidare.

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB gör.

Var och en har rätt att gratis få en kopia, i form av ett så kallat registerutdrag, av de personuppgifter som behandlas av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. Om begäran görs i elektronisk form, har man rätt att få utdraget i elektronisk form. Om någon skulle anse att SCB har behandlat personuppgifter på ett sätt som bryter mot EU:s dataskyddsförordning, har man under vissa förutsättningar rätt att få uppgifterna raderade.

Har du frågor om personuppgiftsbehandling?

Kontakta dataskyddsombuden:
SCB: 010-479 40 00, dataskyddsombud@scb.se,
701 89 Örebro

Var publiceras resultaten?

Resultatet av den här undersökningen kommer att publiceras den 30 september 2020 på www.scb.se/nv0802

4.2 Frågeformulär

Här lämnade uppgifter är sekretesskyddade enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Samråd har skett med Näringslivets Regelrådet (NRR).

Företagens utgifter för IT 2019

INS/EKU

Företagens utgifter för IT

Organisationsnummer

Skicka in efterfrågade uppgifter senast 27 mars 2020

Logga in på www.scb.se/itutgifter

Redovisa för kalenderåret 2019 (1 jan. – 31 dec.)

- För företag med brutet räkenskapsår, behöver du beräkna eller uppskatta uppgifterna för perioden 1 jan. – 31 dec. 2019.

BAS-konton (BAS 2019) kan ge dig vägledning

- Kontohänvisningar enligt BAS 2019 finns vid frågorna. Kontona ska endast betraktas som en vägledning. Er konto-plan kan naturligtvis vara upplagd på ett annat sätt.
- Hänvisningar till **samma konto** återkommer i flera av frågorna. Ofta är det delar av konton som frågorna berör.

- Redovisa alla belopp **exkl. moms** och i **enheten tusental kronor**.
Exempel: 120.000 kr skrivs 120.
- Om ni inte haft några utgifter, **skriv 0 (noll)**.

A Utgifter, exkl. leasing, för utrustning och mjukvara 2019

- Du redovisar utgifterna uppdelade på inköp och investeringar i 3 avsnitt: **A1 Datautrustning; A2 Telekomutrustning; och A3 Mjukvara.**
- Om utgifterna för datautrustning, telekomutrustning och mjukvara inte går att särskilja, uppskatta varje del så noggrant som möjligt.

A1. Datautrustning (hårdvara) - utgifter exkl. leasing

Redovisa företagets utgifter, exkl. leasing, för inköp av och investeringar i **datautrustning (hårdvara)**, 2019

Datautrustning (hårdvara) avser...

- alla typer av datorer och servrar
- datorskärmar, projektorer, scanners, skrivare, multifunktionsenheter och andra enheter som kan kopplas till en dator
- enheter för datalagring
- kassaterminaler, bankomater
- andra enheter som behandlar data

Räkna inte med...

- utrustning som ni ska sälja vidare
- i oförändrat skick.
- avskrivningar eller förskottsbetalningar
- service- och driftkostnader för utrustning (Om dessa inte går att räkna bort, ska de dock ingå.)

Konton enligt BAS 2019 (Obs. endast en vägledning)

- Utgiftskonton: främst delar av eller hela 5410, men även 5490.

- Tillgångskonton: främst delar av eller hela 1250, men även 1210, 1220.

Datautrustning (hårdvara)	Tusental kronor exkl. moms	Obs. Skriv i rätt enhet
2019 års utgifter enligt era utgiftskonton		tusen kronor
2019 års investeringar enligt era tillgångskonton		tusen kronor
Summa utgifter för inköp och investeringar		tusen kronor

A2. Telekomutrustning (hårdvara) - utgifter exkl. leasing

Redovisa företagets utgifter, exkl. leasing, för inköp av och investeringar i telekomutrustning (hårdvara), 2019

Telekomutrustning (hårdvara) avser...

- telefoner (fasta och mobila)
- telefonväxlar, basstationer och annan utrustning för att sända och ta emot ljud, bilder och data
- inbrottslarm, brandlarm och andra larm
- modem, routrar, omkopplare, hubbar och annan utrustning för kommunikation i fasta och trådlösa nätverk
- TV- och videokameror för t.ex. övervakning eller videomöten

Räkna inte med...

- utrustning som ni ska sälja vidare i oförändrat skick.
- avskrivningar eller förskottsbetalningar
- service- och driftkostnader för utrustning (Om dessa inte går att räkna bort, ska de dock ingå.)

Konton enligt BAS 2019 (Obs. endast en vägledning)

- Utgiftskonton: främst delar av eller hela 5410, men även 5490.
- Tillgångskonton: främst delar av eller hela 1220 och 1230.

Telekomutrustning (hårdvara)	Tusental kronor exkl. moms	Obs. Skriv i rätt enhet
2019 års utgifter enligt era utgiftskonton		tusen kronor
2019 års investeringar enligt era tillgångskonton		tusen kronor
Summa utgifter för inköp och investeringar		tusen kronor

A3. Mjukvara - utgifter exkl. leasing

OBS. Molntjänster ska redovisas i **avsnitt D**. (Alla köpta it-tjänster ska redovisas i avsnitt C)

Redovisa företagets utgifter, exkl. leasing, för inköp av och investeringar i mjukvara, 2019.

Avser mjukvara till datorer, servrar, telefoner och andra enheter

- **Licenser och köpt standardprogramvara**
- Utvecklad mjukvara av extern leverantör inom eller utanför koncernen.
- **avser** utgifter för utvecklingsarbete från kravspecifikation till test och vidareutveckling.
- **avser inte** utgifter för drift av systemet, ert arbete med att definiera verksamhetsbehov, utbildning för personal som ska använda systemet.

Räkna inte med...

- mjukvara som ni ska sälja vidare i oförändrat skick.
- avskrivningar eller förskottsbetalningar
- servicekostnader för mjukvara (Om dessa inte går att räkna bort, ska de dock ingå.)

Konton enligt BAS 2019 (Obs. endast en vägledning)

- Utgiftskonton: främst delar av eller hela 5420, men även 6540 och 6910.
- Tillgångskonton: delar av eller hela 1010.

Mjukvara	Tusental kronor exkl. moms	Obs. Skriv i rätt enhet
2019 års utgifter enligt era utgiftskonton		tusen kronor
2019 års investeringar enligt era tillgångskonton		tusen kronor
Summa utgifter för inköp och investeringar		tusen kronor

B Utgifter för leasing av datautrustning och telekomutrustning, 2019

Datautrustning avser...

- alla typer av datorer och servrar
- datorskärmar, projektorer, scanners, skrivare, multifunktionsenheter och andra enheter som kan kopplas till en dator
- enheter för datalagring
- kassaterminaler, bankomater
- andra enheter som behandlar data.

Telekomutrustning avser...

- telefoner (fasta och mobila)
- telefonväxlar, basstationer och annan utrustning för att sända och ta emot ljud, bilder och data
- modem, routrar, omkopplare, hubbar och annan utrustning för kommunikation i fasta och trådlösa nätverk
- TV- och videokameror för t.ex. övervakning eller videomöten
- inbrottslarm, brandlarm och andra larm.

Redovisa företagets utgifter för leasing fördelade på operationell leasing och finansiell leasing av datautrustning och telekomutrustning, 2019.

Vad är operationell leasing?

- Kan liknas vid en vanlig hyressituation. Ni hyr utrustningen av leasingbolaget mot en avgift.
- Leasingbolaget står för bland annat service, underhåll och försäkringar.

Vad är finansiell leasing?

- De ekonomiska risker och fördelar som är kopplat till ägandet av utrustning överförs i allt väsentligt från leasingbolaget till ert företag.
- Det är inköpspriset som ska redovisas för utrustningen. Det framgår ofta av leasingavtalet.

Konton enligt BAS 2019 (Obs. endast en vägledning)

- Utgiftskonton: främst delar av eller hela 5250 och 5220, men även 5210.
- Tillgångskonton: främst delar av eller hela 1260, men även 1210, 1220, 1230 och 1250.

	Tusental kronor exkl. moms	Obs. Skriv i rätt enhet
Operationell leasing enligt era utgiftskonton		tusen kronor
Finansiell leasing enligt era tillgångskonton		tusen kronor

C Utgifter för köp av it-tjänster, 2019

Redovisa företagets utgifter för köp av it-tjänster fördelade på extern leverantör och annat företag i koncernen, 2019.

Vad menas med köp av it-tjänster?

Avser köp av **it-funktioner** (utan att ni behöver investera i it-utrustning).

Exempel på it-tjänster är...

- it-drift
- it-serviceavtal, it on demand, eller "it på kran"
- molntjänster
- applikationshyrning eller köp av applikationstjänster
- serverhosting

Konton enligt BAS 2019 (Obs. endast en vägledning)

- Utgiftskonton: främst delar av 5250 men även 5420, 6210, 6230, 6540 och 6910.

Köp av IT-tjänster	Tusental kronor exkl. moms	Obs. Skriv i rätt enhet
Köp från extern leverantör		tusen kronor
Köp från annat företag i koncernen		tusen kronor

D Utveckling av mjukvara 2019

D1. Hade företaget egen personal som arbetade med utveckling av mjukvara (t.ex. systemerare eller programmerare), under 2019?

Ja

Nej

Avser inte...

- anställda inom andra företag i koncernen.
- externa konsulter.

D2. Ungefär hur många årsverken utfördes av egen personal som arbetade med utveckling av mjukvara, under 2019?

Ett **årsverke** är det arbete en heltidsanställd person utför på ett år.

_____ årsverken

D3. Ungefär hur många procent av de årsverken du uppgav i fråga D2 (ovan) bestod av följande arbetsuppgifter?

Summan av A), B) och C) ska vara 100 procent.

	Procent
A) Utveckling av mjukvara som har karaktär av investering dvs. vars syfte är att ta fram ett original som ni antingen... • använder i er verksamhet, t.ex. i produktionen eller administrationen. • mångfaldigar (själv eller genom utgivare) för försäljning av t.ex. kopior eller licenser. • mångfaldigar för att ingå i produkter som ni tillverkar, t.ex. mjukvara i maskiner eller apparater.	_____ %
B) Utveckling av mjukvara som antingen... • sker för annans räkning och därmed har karaktär av konsultverksamhet. • innebär kundspecifik anpassning av befintlig egen eller annans mjukvara. Räkna även med internationella företag vars upphovsrätt till utvecklad mjukvara ligger utanför Sverige.	_____ %
C) Övrigt t.ex. underhåll, support, reparation, m.m.	_____ %
Totalt A-C (ska summera till 100 % när du är klar)	100 %

E Utgifter för artificiell intelligens

Nu följer ett antal frågor om artificiell intelligens (AI). Vi frågar efter användningen av AI och de utgifter som är kopplade till användningen. Tänk på att rådfråga andra funktioner inom <organisationen>, till exempel en it-ansvarig, om du inte ensam kan svara på frågorna.

Artificiell intelligens (AI) syftar till system som uppvisar intelligent beteende genom att analysera sin omgivning och agera, med någon nivå av självbestämmande, för att uppnå specifika mål. AI-baserade system kan vara ren mjukvara eller inbyggda i hårdvara.

Exempel på användningsområden för AI är:

- Bild- och videoanalys för diagnostik eller ansiktsigenkänning baserat på datorseende eller röstigenkänning
- Beslutsstöd, säkerhetssystem, trafikanalys, bedrägerilupptäckt, rekommendationssystem, flödesoptimering eller rekrytering baserat på machine learning
- Automatisk översättning, tal-till-text program, textanalys eller chatbotar baserade på natural language processing
- Autonoma drönare, självkörande robotar för produktions- eller lagerarbete eller självkörande bilar

E1. Ungefär hur många procent av företagets utgifter och investeringar för it under 2019 avsåg AI-baserad mjuk- eller hårdvara?

Räkna även med de utgifter och investeringar företaget gjort för att möjliggöra användningen av AI.

Om ni inte haft några utgifter som avsåg AI, skriv 0. _____ %

E2. Ungefär hur många procent av företagets utgifter för it-tjänster under 2019 avsåg AI-baserade lösningar?

Om ni inte haft några utgifter som avsåg AI, skriv 0.

	Procent
A) Köp av it-tjänster från extern leverantör	_____ %
B) Köp av it-tjänster från annat företag i koncernen	_____ %